

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu iese de doua ori pe septimana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiul prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Nr 51. ANULU XII.

Sabiu, in 214 Iuliu 1864.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intoia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s. pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. fa

Diet'a transilvana.

Siedinti'a din 18/30 Iuniu 1864.

Amesuratu promissiunei date in nr. 50. comunicamu in urmatorele:

Statulu personalu si salarialu

alu autoritatiloru politice regesci in m. principatu alu Transsilvaniei.

I. Regiulu Guvernu transilvanu.

a) Personalulu de conceptu.

1) Gubernatorulu — — — —	8000 f.
cu adausu functiunariu de	9000 f.
si cuartiru naturalu.	
2) Vice-Presedintele gubernialu	6000 f.
3) Consiliari de curte	4000 f.
4), 5) si 6.) Consiliari guberniali a 3000, a 2500 si a 2000 f.	
7) Protomedicu — — — —	1600 f.
8), 9) si 10) Secretari a 1600, a 1400 si 1200 f.	
11) si 12) Concipisti guberniali a 900 si 800 f.	
13) Veterinaru — — — —	700 f.
14) Practicanti de conceptu a 400 si 300 f.	

B. Personalulu de cancelaria

15) Directorulu manipulatiunei	1500 f.
16), 17) si 18) Adjuncti a 1100, 1000 si 900 f.	
19), 20) si 21) oficiali a 800, 700 si 600 f.	
22) si 23) cancelisti a 500 si 450 f.	

C. Servitorimea.

- 24) usieru 450 f.; 25) 26) si 27) servitori de cancelaria a 400, 350, 300 f.; 28), ajutatori 250, 29) portari 250 f. Toti servitorii primescu si imbracamintea de oficiu.

II. Alu diregatorieloru politice reg. in municipii.

A. Personalulu de conceptu

1), 2) si 3) capulu municipiului a 3000, 2500 si 2000 f. locuintia naturala si adausu functiunariu.	
4), 5) si 6) Substituii 1800, 1600 si 1400 f.	
7) Vice-comiti adrepartiti 1200 f.	
8) si 9) Notari primari, Secretari 900 si 800 f.	
10) Notari, concepisti	600 f.
11) si 12) Medici 700, si 600 f.	
13) Veterinari	400 f.

B. Personalulu de cancelaria.

14) Archivariu	600 f.
cu adausu cincenale de 50 f. pana la 900 f.	
15) cancelisti	400 f.

C. Servitorimea.

- 16) servitori de oficiu 300 fl. cu adause cincenale de 25 pana la 400; f. 17) ajutatoriu de servitoriu 200 fl. — ambii cu imbracaminte de oficiu.

III. Diregatoriile politice de instanti'a antai'a.

A. Personalulu de conceptu.

- 1) Vice-comite, Vice-capitanu 1200 f., locuintia libera seu bani de cortelu si cate unu adausu cincenale de 100 f. pana la 1800 f.

- 2) si 3) Pretori, Dulai, Inspectori etc. 1000 si 800 f.; cei espusi voru ave si locuintia libera si 100 f. pausiale pentru servitoriu.

- 4) si 5) Adjuncti a 600 si 500 f.

- 6) Medici 400 f.

- 7) Archivari 400 f.; si dupa cate cincini ani unu adausu cincenale de 40 fl. pana la 600 f.

C. Servitorimea.

- 8) Unu servitoriu de oficiu 250 f. si dupa cate 5 ani unu adausu cincenale de 24 f. pana la 350 f. si imbracaminte de oficiu; 9) ajutatoriu de servitoriu 200 f. si imbracaminte de oficiu.

Observari.

1. a) Gubernatorulu Transsilvaniei va ave locuintia na-

turala seu unu ecivalentu corespunditoru de locuintia, si se cuvine unu adausu functiunaru ca salariu onerosu in suma de 9000 fl. v. a.

b) Noudenumitul guvernatoru pote primi la intrarea lui in postu, cerendu, unu ajutoriu de ajustamentu, care din casu in casu se va aplacida dela pre'naltulu locu in suma de 5000 fiorini.

c) De e postulu Guvernatorulu vacantu mai multu de catu trei luni, compete pentru tempulu urmatoriu alu vacantiei vicepresidentului substitutu jumetate din adausulu functiunaru alu Guvernatorulu, nu insa locuintia naturala seu ecivalentulu aceleia-si.

2. a) Capulu deregatoriei regesci politice a municipiului va ave locuintia libera si unu adausu de cortelu, mai departe unu adausu functiunaru ca salariu onerosu, carele va fi pentru capulu municipiului din Clusiu, Sabiu si Odorheiu cate 2000 fl., pentru alu Deasiului, Albei Iuliei si Deveii cate 1500 fl., in fine pentru acel'a alu Fagarasiului, Reghinului si Naseudului cate 1000 fl.

b) In casu de vacantia are dreptu de a pretinde substitutul capulu deregatoriei r. politice, durandu vacantia preste doue luni, jumetate din adausulu functiunaru alu capulu.

3. Antistii deregatorieloru politice de instanti'a d'antaiu (vicecomiti, vicejudi regesci, judi regesci) voru ave locuintia libera in edificiulu dicasterialu, si deca acest'a nu exista seu nu e disponiveru, unu adausu de cortelu pe fiacare anu in 200 fl.; in casu de vacantia nu va ave dreptu functiunaru substitutu de a pretinde locuintia seu adausulu de cortelu; i-se pote insa, fiindu loculu antistelui mai multu timpu vacantu, licuida din salariulu antistelui economisatu o suma partiala ca cuveninti'a substitutiunala. —

Statulu personalu si salarialu

alu judecatorieloru de prim'a instantia.

- 1) si 2) Preside de judecatorii colegiale 2500 si 2000, apoi in Sabiu si Clusiu adause de cate 500 f., ear in Vasiarheiu si Brasiovu de 300 f.

- 3) si 4) Procurorii de statu 1600 si 1400 f.

5) si 6) Assessoru la judecatoriile colegiale 1200 si 900 f. cu adausele urmatore: a) judecatoriloru singulari espusi locuintia libera, b) deca e espusu unu judecatoriu de a II. classa ca judecatoriu singularu, 200 f. adausu; c) din categori'a cea d'antaiu ameliorari cincenale de cate 100 f. pana la 1800 f. d) Assessoriloru, cari se desemneza de substituti de presidii, inca unu adausu de plata de 200 f.

- 7) si 8) Substituti de procuroru de statu 1000 si 900 f.

- 9) si 10) Notari seu Secretari de consiliu 800 si 700 f.

- 11) si 12) Adjuncti de judecatorii 700 si 600 f.

- 13) si 14) Directori la oficiile subsidiare 1000 si 900 f.

- 15) si 16) Adjuncti de directiune 800 si 700 f.

- 17) Oficiali de judecatorii 500 f.

18) Cancelisti la judecatoriile singulare 450 f., si totu la 5 ani adausu cincenale de 40 f. pana la 650 f.

- 18) Accesisti 400 f.

20) carcerari 400 f., cortelu liberu, si totu dupa 5 ani adausu cincenale de 30 f. pana la 550 f.

21) Servitori de oficiu 250, totu la 5 ani adausu cincenale de 25 f. pana la 350 f., apoi imbracaminte oficiala, si cari fungeza ca esecutori judecatoresci, si anume la tota judecatori'a unulu, 50 f. adausu.

22) Ajutatori de servitori 200 f. si emolumentele celoru de sub 21.

23) Pazitori de prinsi 200 f., cortelu liberu, adausu cincenale de 25 f. pana la 300 f.

Reportulu

comitetului dietale pentru propunerile lui Carolu Maager si consortiloru.

Comitetulu, care in siedinti'a dietale din 1. Iuniu 1864

a fostu concediutu cu anteconsultarea asupr'a propunerilor lui Carolu Maager si consortiloru intr'acolo mergatóre, cá in-nalt'a dieta sa binevoiesca a decide:

1. cá numai decátu si cu cea mai mare energia sa se recuire inaltulu regimú, cá inaltu-acelasi sa se unesca cu guvernulu Principatelorú unite in privint'a impreunarei drumuriloru de feru austriace cu cele din Romani'a inca inainte de ce s'aru incepe cladirea drumuriloru ferate in Principate decurendu concessionate;

2. cá unu astfelu de punctu de impreunare sa se defiga pe tota intemplant'a si in apropierea Brasiovului;

3. cá inaltulu regimú sa propuna la inceperea sessiuniloru inaltului senatu imperiale mai deaprópe conchiemandu o propusetiune noua in privint'a cladirei drumului de feru in Transsilvani'a, spre aducerea unui concludu pe cale constitutiunala in intiesulu convoierei esoperate;— si-a implinitu acésta missiune, si substerne in alaturatulu proiectu de préumilita representatiune cá rezultatulu consultárilorú sele, pre care cu acést'a lu recomanda spre acceptare.

Sabiiu, in 24 Iuniu 1864.

Aduleanu, m. p. Presiedintele comitetului.

Gottlieb Budacker, m. p. Notariu.

Proiectulu

préumilitei representatiuni in obiectulu drumului de feru ardelénu.*)

Sacratissima cesareo-regia si apostolica Maiestate!

Pré indurate Dómne!

Dintre tóte tierile monarchiei e unica Transsilvani'a, care spre cea mai profunda dorere e inca totu lipsita de bineface-rile drumului de feru.

Cestiunea de a cuprinde si asta tíera in sistem'a drumuriloru de feru ale imperatiei, ce se estindu in tóte directiunile, a fostu dara inca de multi ani unu obiectu, care a cuprinsu tóte cugetele, grijile si sperantiele locuitoriloru Transsilvaniei intr'unu gradu crescendu, pentru ca intr'adeveru numai dela cátu mai grabnic'a rezolvare favoritória a cestiunei drumului de feru se póte asceptá deschiderea numeróseru midilóce de ajutoriu a patriei nóstre, cum si acea aventare in agricultura, industria, meseria si comerciú, de care are neincungiurata lipsa acésta multu negligata tíera spre intemeierea prosperitatei sele.

Pentru aceea si-a tienutu diet'a, dupa ce dupa o intrerupere indelungata conchiama fiindu de Maiestatea Vóstra pe bas'a unui regulamentu nou, iarasi s'a adunatu, de cea mai santa a sea datorintia, a indicá numai decátu in cea d'antáiu a sea préumilita adresa cátra coróna drumulu de feru cá cea mai mare si inteligóre cerintia pentru Transsilvani'a.

Noi calculámu asiá dara— astfelu s'au esprimatú préumilitii si totudeun'a credinciosii representanti ai acestui Mare Principatu in préumilit'a adresa din 21 Augustu 1863,— cu cea mai mare incredintiare, ca prin midilocirea constitutiunala a senatului imperiale se va atrage odata in sistem'a drumuriloru de feru si acésta tíera, care dela natura e binecumentata cu totu felulu de averi, prin positiunea si formatiunea sea e pentru aperarea Monarchiei de cea mai mare insemnata, si ca asiá prin fapt'a acést'a, ce afara de tota indoiél'a si cu tota validitatea documentéza pretiulu si veritatea celei mai intime connexiuni cu imperiulu intregu, si patri'a nóstra se va conduce cátra unu viitoriu mai ferice.

Cá o rezolvare favoritóre a cestiunei drumului de feru transsilvanu se póte in sa privi numai cladirea aceluorú linie, care forméza de o parte véne pentru comunicatiunea universala, de alta parte deschide prin directiunea si estinderea lorú in tíera, diferiteloru párti de teritoriu— tinuturi— prospectu siguru, de a luá parte fructifera la bineface-rile mijlóceloru celoru nóue de comunicatiune.

Pusatiunea geografica a Transsilvaniei, situatiunea si formatiunea muntiloru, care determina cursulu várilorú, face cu nepotintia, cá cu cladirea numai a unei linii de drumu sa se faca destulu cerintieloru comunicatiunei universale si totodata si subversanteloru interese ale tieriei.

Asiá dara din inceputu, de candu s'a escatu cestiunea drumului de feru, s'au luatú in consideratiune dóue linii, care ambele au fostu de o potriua destinate de a mijloci comunicatiunea prin tíera in tóte directiunile principali ale comerciului universalu.

O linia, care intrandu pe valea Muresului in Transsilvani'a, si impreunanduse la Turnu-rosiu cu drumurile Principatelorú unite, aru deschide comerciului cátra Asi'a mica si Indi'a calea cea mai scurta prin Bucuresci, Varn'a si Constantinopole.

Cecalalta linia, care ducenduse pe valea Crisiului si trecendu de alungulu prin Ardélú dela medianópte-apusucátra me-

*) Tragemu atentiunea respectivilorú domni asupr'a acestei traductiuni alátu de ne-romanesci, si ne rezervámu a vorbi despre acestu obiectu cu alta ocaziune.

diadi-resaritu, aru fi sa tréca pela Buzeu in Principatele unite si esindu la portulu Dunarei, Galatiu, sa asigure comerciului austriacu calea cea mai óbla cátra partea septemtrionale-orientale a márei negre, cátra Russi'a meridionale si Persi'a.

Ambe liniile, pentru comerciulu universalu si anumitu pentru interesele comerciale ale imperiului austriacu de o insemnata fórté mare, suntú, déca vomu luá in privire cerintiele Ardélului, pusatiunea si referintiele lui, de diversa momentositate si importantia.

Pána candu lini'a Aradu-Sabiiu-Turnu-rosiu cu unu ramu de drumu la Alb'a-Iuli'a trece prin tíera numai intr'o lungime de 27 milari pela pótele muntiloru din médiadi-apusu, in apropierea fodineloru de aurú, carbuni de pétra si de feru, si pe tota intemplant'e prin unu tinutu fórté productivu si impopulatu, trece cecalalta linia dela Oradea mare-Clusiu-Brasiovu-Buzeu cu ramuri de drumu la Alb'a-Iuli'a si Sabiiu prin Ardélú in cea mai mare estindere, de cátra medianópte-apusu cátra médiadi-resaritu intr'o lungime de 74 de milari.

Pe candu lini'a acést'a din urma atinge in lungimea estensiunei sale tinuturile cele mai fertile si fórté tare impopulate, aduce aceea in legatura cetátile cele mai de frunte, precumu si mai tóte locurile mai insemnate de industria. Afara de aceea se apropia acea linia in cursulu seu asemenea de cele mai insemnate si avute fodine minerale, precum si de deposite insemnate de sare, si se insusiesce prin directiunea sea cu deosebire spre aceea, cá sa se póta luá pe lesne in comunicatiunea sea si productele de câmpu si industri'a tinuturiloru mai indelaturate, in cátu prin aceea si deschidu comunicatiunei celei mari mai tóte váile din tíera, eminente in fertilitate.

Pe drumulu acest'a Oradea mare—Clusiu—Valea Tarnavei—Brasiovu, cu liniile colaterale la Alb'a-Iuli'a si Sabiiu se impaca cea mai mare parte a toturoru intereseloru Transsilvaniei, si pentru aceea promite lini'a ast'a din respectulu intereseloru natiunali si a poporului in genere, cum si a industriei cele mai multe folóse tieriei.

Cladirea acestoru ambe drumuri principali a fostu pentru aceea tint'a dorintieloru tieriei, ce se tine in sa de preferint'a unui'a inaintea celualaltu, in privint'a ast'a, déca se vá luá privire la interesele generali ale Ardélului, credemu ca la cea mai mare parte a locuitoriloru nu a potutu subversá nici o dubietate.

Pentru aceea locuitorii Transsilvaniei numai cu cea mai mare multiamita au potutu sa intempine pré-nalt'a resolutiune a Maiestatei Vóstre din 14 Iuliu 1862, cu care V'ati induratu prégratiosu in principiu a permite, cá drumurile de feru dela Oradea-mare si dela Aradu sa se continue prin Ardélú cátra marginile tieriei romanesci atátu pela Brasiovu cátu si pela Sabiiu, si ati impoternicitu pe ministrulu de comerciú si economi'a populare, a intrá in negociatiune cu intreprindiatori apti pentru cladirea mai incolo a acestoru drumuri.

Si candu apoi Maiestatea Vóstra mai tardiu in préinaltulu rescriptu din 27 Septembrie 1863, indreptatu cátra dieta V'ati induratu a indicá intrarea deputatiloru transsilvaneni in consiliulu imperiale de urgenta si pentru atragerea Ardélului in sistem'a drumuriloru de feru, a creditu tier'a, dupa ce au intratu deputatii ei in consiliulu imperiale, a se fi apropiatu fórté de realisarea dorintieloru sele celoru mai ferbinti.

Speranti'a acést'a cu dorere a remasu desiérta; cu dorere amara a trebuitu se véda tier'a, ca caus'a drumului de feru ardelénu nu s'a decisu in senatulu imperiale.

Intr'aceea V'ati induratu Maiestatea Vóstra cu préinalt'a determinatiune din 5 Iuniu a. c. prégratiosu a permite deschiderea unui drumu feratu de locomotive cátra si prin marele Principatu Transsilvani'a dela Aradu prin Vintiulu de josu la Sabiiu pána in marginea tieriei la Turnu-rosiu cu o linia secundara dela Vintiulu de josu la Alb'a-Iuli'a, si totodata V'ati induratu a impoternici pe Ministeriulu de comerciú, cá cladirea drumului de feru in distanti'a dela Aradu-Vintiulu de josu pána la Alb'a-Iuli'a numai decátu sa se incépa, si spre scopulu acest'a sa se incheie o invoieála pentru prestarea chielu-tieloru in modu anticipativu cu institutulu de creditu, pentru cladirea drumului, care are sa se faca sub control'a administratiunei de Statu, cu societatea drumuriloru de feru tisane.

Prin inceputulu lucrárilorú terasei pentru mentiunát'a linia de drumu ferecatu Aradu, Vintiulu inferióre, Alb'a-Iuli'a, cei mai credinciosii representanti ai Mareprincipatului Transsilvaniei se vedu in fati'a unui faptu complinitu, care in adevéru acumu de odata au decisu asupr'a unui'a din ambe punctele de intrare, a unui faptu, care, cá unoru representanti ai tieriei, le impune detori'a sa conluere cu incordarea toturoru poteriloru laaceea, cá din acésta fapta tier'a sa traga totu potenciosulu folosu, ce in sa numai in acelu casu s'aru poté, déca pentru acestu drumu ferecatu, celu d'antáiu alu Transsilvaniei, incátu acél'a póte ca pe unu tempu mai indelungatu are a remáne

uniculu in tiéra, — deca acestui drumu s'aru defige unu ast-felu de punctu de esire, care sa faca cu potintia impartasirea cātu mai multoru tienuturi ale tierei la binefacerele drumului feratu.

Purcediendu din acestu respectu, singurul dreptariu pentru densii, precredinciosi supusii reprezentanti ai Transsilvaniei tiermurindu-se pre lenga starea unui faptu complinitu, cutéza dara supt impregiurările de fatia a indigită continuarea drumului ferecatu dela Vintiulu inferiöre prin lunc'a Tarnăvei la Brasiovu pâna la punctulu esirei Buzeu, amplectandu deodata cetățile Clusiuu si Sabiiulu in acésta linia principala, a indegetă acésta directiune de acelu modu de resolve, care considera cātu se pôte mai multu interesele Transsilvaniei prin deschiderea mai toturoru valiloru sele, si anume a celoru mai productive, si totudeodata deschide si comerciului austriacu liniile principale de comunicatiune la Galati si de aci in nordu-ost la marea négra cu Russi'a meridionala si cu Persi'a.

In acésta linia principala, supt auspiciile presinte, se concentréza cele mai momentöse interese patriotice transsilvane.

Intrandu in tiéra drumulu feratu in médiadi-apusu, duce pre fertilea vale a Muresiului pâna unde se impreuna ambele Ternăvi prin midioloculu tienutului principale alu celoru mai pretiöse tesaure minerali, carbuni fosili, feru, sare si vinuriloru nobile murasiene, apoi ramurindu-se spre ostu si abatendu-se in tienutulu Ternăvei deschide comerciului esternu avuti'a productelor naturalu a două vâli din cele mai productive ale Transsilvaniei si impreuna prin atragerea Sabiiului si Clusiuului locuri importante prin industria si insemnate prin meseriele ce inflorescu intr'ensele. De aci in cursu progresivu oferesece unei părți a Secuimeii beneficiile unui medilocu perfectiunatu de comunicatiune, aduce tiér'a Oltului cu giganticele poteri de apa in strinsa legatura cu calea cea mare a comerciului, si desbuca, dupa ce au atinsu Brasiovulu, cea d'antăiu piétia de negociu transsilvanu, cătra Principatele unite române, aceste tieri ale Dunărei inferiöre pre drumulu, ce comerciulu transsilvanu din seculi si-au alesu si pâna astadi si-au sustinutu pentru cemerciulu seu.

Brasiovulu e depositoryulu capitale pentru cea mai mare parte de produse crude importate din si prin principatele unite danubiane, si de aci se straporta acestea departe in tierile superiori ale monarchiei. Parte din aceste predupte crude se prelucra prin industria in acésta cetate si cercuitulu ei, apoi prin negociatori brasioveni se reesporta pre calea cea mai scurta cá manufacte in principate si in Bulgari'a, unde suntu articii de negociu förte cautati in terguri.

Esportulu marfeloru brasiovene, ce suie anuatim la mai multe milliöne de fiorini, se sustine de secli in Brasiovu si e funte de insemnate venituri pentru tiér'a Barciei, o parte din Secuime, apoi pentru tractele vecine ale Rupei, Sighisiöreii si Mediesiului.

Cá punctu transenale inca e Brasiovulu de importantia deosebita, căci prin densulu se mijlóscesce comerciulu de transitu alu celoru mai multe marfe spedite in principate din Viena si din statele reuniunei portoriali germane, si mai vertosu atunci, candu navigatiunea pre Dunare e intrerupta din caus'a iernei.

Motive ponderöse suntu dara acéstea din punctu de vedere comercialu, industriariu si manufaptuariu, cari cu preferintia ne facu a dori, cá lini'a drumului feratu transsilvanu sa se impreune cu a principatoru unite in vecinatatea Brasiovului.

Acést'a este, Maiestatea Vöstra, acea linia de drumu feratu, pe care a o insemná dupa starea lucrului de astadi cá pe cea mai potrivita, ne tinemu de cea de'antea datorintia a nöstra.

Pe candu se simtu preumilitii si totdeun'a credintiosii reprezentanti ai Ardealului indemnati in cunoscintia lorü de a face acésta declaratiune, care le impune lorü sinceritate fatia cu Corón'a, se tinu totödata strinsu de speranti'a asigurata prin cuventulu imperatescu: precumea intentiunile adeveratu parintesci ale Maiestatei Vöstre in treb'a clădirei linielor de drumu feratu in Transsilvani'a, asiá precumu s'a exprimatü acelea chiaru in pre'nalt'a determinatiune din 14 Iuliu 1862, se voru realisá in facta cātu mai curendu spre binele toturoru tinuturiloru patriei nöstre.

De örece insa la clădirea ori si căroru drumuri de feru ardelene, cari au sa intre in principatele unite, e neaperatu de lipsa convoirea cu guvernulu principatoru in privinti'a punctelor de impreunare cu drumurile ferate acestoru principate; de örece mai incolo prin conclusele camerei legislative din Bucuresci, care dupa cum se aude s'aru fi si intaritu din parte guvernului principatoru unite, dreptele dorintie si sperantie ale Transsilvaniei prin o potinciösa incungiarare a acestei tieri se vedu a fi periclitat; se simtu credinciosii pre-

umiliti reprezentanti ai Ardealului preindemnati si obligati, a se rogá preumilitu:

Sa ve indurati Maiestatea Vöstra prégratosu a ordiná, cá 1) in privinti'a punctelor de impreunare a drumuriloru ferate austriaco-ardelene cu cele ale principatoru unite sa se faca o invoiéla cu guvernulu principatoru inca inainte de ce s'aru incepe clădirea drumuriloru de feru, pentru principate numai de curendu concessiunate;

2) din respectulu economiei populare si alu comerciului Brasiovulu sa se defiga cu preferintia cá unu astfelu de punctu de impreunare; si sa se faca senatului imperialu la inceputulu sessiunei mai de apröpe o propusatiune nöua in privinti'a clădirei drumului de feru in Transsilvani'a spre aducerea unui conclusu pe cale constitutiunala in intielesulu convoirei esoperate cu guvernulu principatoru unite.

Cei ce cu credintia, cu deplin'a incredere de a nefi gratiosu ascultata cererea, si cu cea mai profunda veneratiune remanemu.

Ai Maiestatei Vöstre c. r. apostolice

prea credintiosi si ascultatori supusi si servi

Representantii Marelui Principatu alu Ardealului adunati in dieta.

Sabiiu in 24 Iuliu 1864.

Aldleanu m. p. Presiedintele comitetului.

Carolu Maager m. p. Referinte.

Dupa Obert (vedi nr. 50) vorbersce

D. R a t i u, care inca pentru representatiunea comisiunei. Elu cere dela fiitorulu drumu feratu 4 lucruri: 1) cá lini'a ferata sa multiamésca trebuintiele strategice; 2) cá sa satisfac cerintelor comerciului universalu; 3) cá sa indestuleze interesele imperiului, si 4) cá sa indestuleze interesele tierei.

1. Punctulu strategicu e consideratu de ajunsu dupacum se vede din not'a ministeriului de resboiu, tramisa Cancelariei aulice tranne in 17 Ianuaru 1863. nr. 4914. 2. Comerciulu universalu din tierile nöstre se concentréza la Galatiu, de acolo mergu trei linii: un'a la Odessa, prin carea se léga Russi'a de meadiadi si resaritu cu cealalta Europa; cealalta e lini'a Trapezuntulu, carea duce in Asi'a; a treia e lini'a Constantinopolei, carea duce in Europ'a de meadiadi.

Alu treilea punctu, din care privesece densulu drumulu de feru, suntu interesele imperiului. I se va obiéta, cá drumulu Clusiu-Brasiovu este mai scumpu, decâtu celu dela Aradu la Sabiiu; densulu insa crede, cá acel'a e drumulu celu mai scumpu, care folosesce mai putinu. Dar in fine trebuie considerate si interesele tierei. Cari suntu aceste interese, se vede de acolo, cá $\frac{8}{10}$ din locuitorii Transsilvaniei ceru lini'a Clusiu Brasiovu. Acést'a atinge Clusiuulu, Turd'a, Aiudulu, Mediasiuulu, Sighisiör'a, Cuhalmulu si Brasiovulu; dar atinge si ocele cele importante dela Turd'a, Ocn'a Deajului si cu deosebire dela Uiór'a. Dar trebuie luatü in considerare si aceea, cá Transsilvani'a, carea pâna la 48 platiá câte 400,000 fl. dare pe anu, acumu platesce preste 13,000,000, afara de fondulu urbarialu si de fondulu tierei, pe candu spesele facu 4-5 milliöne. Poporulu a seracitu de totu, pentruca regimulu nu s'au ingrijitu nici decâtu a-i deschide vreuna nouu ramu de castigu. In acelu gradu, in care s'a folositu imperiulu mai multu dela Transsilvani'a, Transsilvani'a au ayutu mai putinu folosu dela imperiu. (Bravo! vivaci in stäng'a, dar si in centru.) Deci dupa cum a facutu tiér'a atâtea sacrificie pentru statu, facu si statulu ce-va pentru tiéra! Recomandü lini'a Oradea-Clusiu-Brasiovu. (Bravo! in stäng'a.)

H. S c h m i d t intr'o cuventare sarcastica si muscatöre — dupa obicei — combate pre Maager si pre Obert, parte pentruca Mai. Sea a sanctiunatu odata o linia, si diet'a nu pôte face retrograda acésta sanctiunare, parte pentruca de-si crede diet'a competentu a esprime in acésta cauza dorintiele sele, totusi i-a caditu greu, cá se vatema regimulu si se cërca a se eschide Sabiiulu de totu.

B u d a c k e r partinesce proiectulu lui Maager. Intraea pe la Aradu nu se mai pötereceptá, pentruca e sanctiunata de Mai. Sea, dar esirea sa fia pe la Brasiovu; căci acést'a o reclama töte interesele tierei, care apoi oratorulu le desfasiura förte bine. Prin acésta linia nu va sa se eschida nici de cātu Turnulu-rosiu pentru totdeun'a, căci acést'a aru fi o nebulia. (Bravo!)

F r. S c h m e i d e r se rogá de iertare — si cu totu dreptulu — cá striga asiá tare, apoi umple sal'a cu unu cuventu lungu, alu căruu intielesu e, cá secundeaza lui H. Schmidt.

W i t t s t o e k in cuventu förte energicu reprobá principiele lui Schneider, care n'are nici curagiu de a vorbi, si aru impedecá si pre diet'a a manifestá dorintiele sele. Apoi desfasiura cu claritate si elocaintia motivele pentru lini'a Brasiovu, si intre dese acclamatii in stäng'a, si parte in centru, inchia cu aceea, cá imperiulu sa dea tierei ce este a tierei!

Fiindu timpul inaintatu, continuarea desbaterei se lasa pe diu'a urmatore.

Sabiiu 29 Iunie. Serbski Dnevnik nepreruptu in-vatia pre publiculu seu despre cele ce are a face la congressu, si-i deslusiesce positiunea bisericésca a natiunei serbe, dicendu: ca numai asiá va avé Congressulu rezultatulu doritu, déca se voru alege barbati independinti. De aceea dice, ca in graniti'a militara trebuie sa fia alegatorii cu deosebita atentiune la alegerea Deputatiloru, cari potu votá dupa propri'a loru convingere.

„Serbski Dnevnik“ in acelasi numeru 68 aduce nume- rulu deputatiloru la Congressu dupa Eparchii in urmatoriu chipu:

1. Archidieceasa	3	Preoti,	3	Provincialisti,	5	Granitieri.
2. Neoplant'a	3	„	4	„	1	„
3. Timisiór'a	3	„	5	„	1	„
4. Pacratiulu	4	„	3	„	6	„
5. Versietiulu	3	„	5	„	2	„
6. Bud'a	3	„	2	„	—	„
7. Aradulu	3	„	3	„	—	„
8. Carlstadtulu	3	„	—	„	10	„
	25	„	25	„	25	„

Déca vomu socoti, ca dupa conscierea de suflete in a. 1797 au fostu in Eparchi'a Timisiórei 343,351 de suflete, in a Versietiulu 224,530, in a Aradului 307,994, ear in a Archidiecesei 128,104, in a Pacratiului 86,707, in a Carlstadtului 164,287 (.), atunci trebuie sa se dica: ca pe Eparchiele cele mai populóse sau pusu numerulu Deputatiloru cu multu mai micu decâtu pe Eparchiele cele mai putinu populóse, si ca astfelu de imparticla in timpii vechi cu buna séma nu s'a facutu cu privire la numerulu toturoru crestiniloru, a Romániloru adeca si a Serbiloru, ci numai cu privire la numerulu Serbiloru, cari se afla in Eparchiele Timisiórei, Versietiului si a Aradului.

Despre acésta impregiurare a vorbi multu, aru fi, dupa parerea nóstra, unu ce fara folosu; cáci noi Románii de relegea gr. or. din statele Maiestatei Sale amu ajunsu la presér'a infiintiárei unei Mitropolii románe independinte si co- ordinate cu cea serbésca; de aceea vremu sa fimu cu paza cátra cele ce se voru lucrá si umá in Carlovitiu.

Noi avemu totu cuventulu a acceptá dela correligionarii nostri Serbi, si spre acésta ne da garantia vocea Jurnalului serbescu, ca ei voru sprijini din parte-le infiintiarea unei Mitropolii románe coordonate cu cea serbésca, si ca si diatre Episcopii serbi voru fi unii, cari inca voru fi pentru infiintiand'a Mitropolia romána, si numai doi Episcopi serbi voru cutezá a se aretá contrari acestei dorintie drepte ale Romániloru.

Sabiiu in 1/13 Iuliu. (Felarite.) Esc. Sea, P. E- piscopu diecesanu Andreiu Br. de Siagun'a se pregate- sce a plecá diminétia la scaldá la Mehadi'a. Domnedieu sa-lu pórté 'n pace si sa-lu aduca sanatosu in sinulu bisericeii si alu natiunei sele, cari compatimescu deopotriva suferintiele Esc. Sele, cu deosebire in aceste tempuri grele, unde ochii toturoru privescu cu doiosia la Archipastorii nostri, cari a- cum lipsescu ambii din diet'a tierci. —

Escellentia Sea Gubernatorulu si Comissarulu regescu impote- ritu la diet'a tierci, Cont. Folliot de Crenneville s'a re'torsu alalt'a séra la 9 óre la Sabiiu. Eri a priimitu felicitatiunile dietei, aj cárei membri se conferira in gala la Esc. Sea, spre a-i face reverinti'a. — Se vorbesce multu, ca Ma- giarii cu Secuui voru sa-si tramita regalistii in dieta, cá sa ia parte la consultárele, ce se voru incepe acum; cáci in a- deveru de aci 'ncolo vinu la pertractare obiectele cele mai importante, precum impartirea tierci, revederea unoru §§-i din patent'a urbariala etc. —

Principatele románe unite.

Din principate comunicámu nain e de tóte festivitatea cea frumósa, prin carea universitaiea din Iasi — cu totu dreptulu: alma mater iassiana — a serbatu mórtea profesorului seu Simeonu Barnuti u.

Esundárele se vede totu mai multu ca au facutu pagube necalculabile. Municipiulu Bucuresciloru a subscrisu pentru inundati 100,000 lei, ear Principele au assemnatu 500 gal- bini. Dar ce e mai frumosu: Sult'anulu a oferitu pentru ajutoriulu celoru inundati 5000 galbini.

Principele Alessandru Ioann I. iar a seversitu mái mul- te acte de inalta inteligétiua si nobilu patriotismu, despre cari vomu poté vorbi numai in nr. urmatoriu.

In politic'a esterióra mai insemnata e schimbarea ministeriului in Dani'a.

(.) Vedi Csaploviciu Tom. II.

Redactoru respundiatoru **Zacharia Boiu.**

Solemnitatea funebrala pentru Barnuti u la uni- versitatea din Iasi.

Alm'a universitate iasiana ne onóra prin rectoratulu seu cu requisitiunea, a publicá in lóia nóstra programulu tristei solemnitati funebrele in memori'a veneratului eii pro- fessoru Simeonu Barnuti u. Ne 'mplinimu o placuta datórintia urmandu acestei requisitiuni, si astfelu facendu-ne si pre noi si pre publiculu nostru partasi acestei demne so- lemnitati; numai ne pare reu, ca strimtimea spatiului ne con- strinse a amaná publicarea eii pána acum.

Universitatea de Iasi.

Nr. 117. Cancelari'a Rectorului; 14/26 Iunie 1864. Domnule Redactoru! Binevofti a publicá in „Telegrafulu Románu“ alaturatulu Programmu pentru solemnitatea funebra serbata eri in memori'a unui barbatu, care nu ilustra numai Universitatea de Iasi, ci erá cunoscutu si stimatu pretutin- denea, unde se intinde numele poporului románu. O proba mai multa pentru acésta a fostu asistentia la serbare a celui mai numerosu publicu, intre care se observá mai alesu Inaltu Présfintitulu Locotenentu de Mitropolitu alu Moldovei si Su- cevei, Generalulu Comandantu Iacovachi, Prefectulu Districtu- lui, Comandantulu orasiului, Consululu austriacu etc.

Priimiti, Domnule Redactoru, incredintiarea distinsei me- le consideratiuni.

Rectorulu: Titu Livie Maiorescu.

PROGRAMULU

Solemnitatea funebre, instituite de Consiliulu academicu ala Universitaiei de Iasi

in memori'a

Reposatului Professoru Simeonu Barnuti u.

1. Solemnitatea se va serbá Sábata in 13/25 Iunie 1864.
2. In acésta di, pána la 10 óre celu multu, se voru fi adunatu in curtea Bisericeii Trei-Ierarchi:
  - a) Institutorii si scolarii toturoru scóleloru primare din Iasi, fia-care cu stégulu in doliu;
  - b) Candidatii preparandi ai Institutului pedagogicu;
  - c) Professorii si scolarii Seminarului Socol'a cu stégurile in doliu;
  - d) Professorii si scolarii Gimnasiului din Iasi cu tóte stégurile in doliu.
  - e) Studentii Universitaiei in doliu cu cunune si cu cele- cinci stindarde invelite in negru.

3) La 10 óre Cortegiulu funebru pornesce dela Trei- Ierarchi si pasiesce prin Strad'a mare la Universitate in ur- matórea ordine:

Band'a militara.

Stindardele Universitaiei si studentii.

Stégurile toturoru Scóleloru primari.

Scolarii primari cu Institutorii loru.

Candidatii preparandi.

Scolarii si Professorii Seminarului Socol'a cu stégulu.

Scolarii si Professorii Gimnasiului cu stégurile.

4. Ajungendu la Universitate, Band'a militara ascépta in curte defilarea Cortegiului intregu, si apoi se retrage.

Studentii cu stindardele se suie in sala cea mare a Palatului Universitaiei.

Asemenea intra in Sala Institutorii si acci scolari pri- mari, cari pórtá stégurile; ceilalti scolari primari se asiéza si si remánu in curte.

Candidatii preparandi, scolarii Seminarului Socol'a, sco- larii Gimnasiului, precum si toti Professorii intra in Sal'acea mare.

La ajungerea in Sala, stégurile se grupéza de amen- dóue laterile pedestalului.

5) La 11 óre incepe solemnitatea prin cátev'a cuvinte de introducere dise de Rectorulu universitaiei.

Oratiunea funebra din partea Consiliului Acade- micu o va pronuntia D. G. Marzescu, Professoru din Fa- cultatea juridica; *)

Apoi va vorbi D. T. Latesiu, Professoru gimnasialu, in numele scóleloru secundare;

Dupa aceea D. Darzeu, Institutorulu superioru de la Trei- Ierachi, in numele scóleloru primari;

Pe urma D. A. Brans'a in numele studentiloru Univer- sitatei.

6) Solmnitatea se va terminá prin depunerea cununelor pe pedestalulu bustului lui Barnuti u.

Rectorulu Universitaiei

Titu Livie Maiorescu.

*) O vomu comunicá in foiti'a Telegrafului in trii urmatori. Red.)

Corespondintia. N. L., S. Multiamita sincera. A. O., R. Amu intrebata indata atunci; se va face. G. A., P. Se va face.

Cu nr. acésta se 'ncepe semestrulu II. alu anului 1864. Rogámu pre dd. nostri abonatori a grabi cu prenumerarea.

Editur'a si tipariulu tipografiei diecesane.